

V. TÁRSULATUNK ÚJ KIADVÁNYAI.

Mióta társulatunk „országos érdekű kutatások és közlemények“ czimén a törvényhozás által megszavazott évi segélyben részesül, a melyet csakis ezen kijelölt czélra fordít, s a mióta ezzel kapcsolatban a „nyílt pályázatok“ gyakorlatát léptette életbe, — azóta a speciális kutatásoknak és közleményeknek is tágabb, azelőtt nem reménylett terők nyílt társulatunk kebelében. Az egyenes megbízások, a „nyílt pályázatok“ útján készült és munkában levő dolgozatok* első sorban tisztán tudományos irányú speciális művek, de — habár e sorozat maig tényleg még csak 4 kötetből áll — máris vannak közöttük olyanok, a melyek nemcsak a szaktudóst, hanem azt a közönséget is érdekelhetik, a mely szereti figyelemmel kísérni egyes tudomány-ágak fejlődését vagy a hazai nevezetesebb felfedezések tudományos méltatását. A sorozatot 1874 tavaszán Stahlberger Emil „árapály a fumei öbölben“ czimű speciális tárgyú munkája nyitotta meg; ezt csakhamar követte, még ugyanazon év nyarán, Krenner József kisebb munkája, „a dobsinai jégbarlang“ leírása (színes rajzlapokkal), mely nemcsak a nevezetes barlang keletkezése történetét világítja meg s a tünemény tudományos szempontból valószínű magyarázatát adja, hanem egyszersmind kalauzál is szolgálhat a barlang látogatói számára, magában foglalván a barlang leírását, népszerű modorban tárgyalva s a kellő felvilágosító ábrákkal ellátva.

1875 végén és 1876 legelején e sorozat ismét két munkával gyarapodott: az egyik „Magyarország pók-faunája“ I-ső kötet, Herman Ottótól, a másik „Magyarország bodobácssféleinek magánrajza“, Dr. Horváth Gézától.

Saját kiadványainkról ezideig nem közöltünk ismertetéseket e közlönyben s megelégedtünk azzal, hogy megjelenéseket a füzetek borítékán jelentettük, magáról a művek tárgyról úgy is nyújtván némi tájékozódást, a „társulati ügyek“ rovatában megjelent jegyzőkönyvi kivonatok. Nehány tag-társunk azonban kérdést intézett hozzánk, vajjon mért történik ez, holott ama művek közönsége első sorban nyilván azon körből kerül ki, mely e közlönynek is közönségét képezi s így némi joggal kívánhatná, hogy legalább lényegileg tudomása legyen e kiadványok tartalmáról. E kívánságnak az alábbi sorokban igyekszünk eleget tenni. Eleve is megjegyezzük azonban, hogy csak rövid, lehetőleg tárgyias ismertetésekre szorítkozunk, épen a mennyi e művek tartalmának és irányának jellemzésére elegendő. Herman és Horváth munkáik után röviden érintjük Proctor Richard „Más világok mint a mienk“ czimű művét, mely szintén a közelebbi napokban jelent meg s a „természet-tudományi könyvkiadó vállalat“ most folyó hároméves cyklusának első kötetét képezi.

* * *

* E dolgozatok részletes összeállítását l. a jelen füzet „társulati ügyek“ rovatában, a januári közgyűlésen felolvasott titkári jelentésben.